



รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

เรื่อง

กลยุทธ์การบริหารการพัฒนามนุษย์สู่ประชาคมอาเซียน
ของสถาบันอุดมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้

The Strategies of Human Development Administration into
ASEAN Community of Higher Education Institutions
in the Three Southern Border Provinces

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรรช หลักชัยกุล

ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากกองทุนวิจัยวิทยาเขตปัตตานี

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ประจำปีงบประมาณ 2557 สัญญาเลขที่ ทป57005

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงผสมผสานทั้งเชิงปริมาณ และคุณภาพนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพ และปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการพัฒนามนุษย์สู่ประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษา 2) ศึกษากระบวนการบริหารการพัฒนามนุษย์สู่ประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษา 3) วิเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารการพัฒนามนุษย์สู่ประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษา และ 4) วิเคราะห์ และเสนอกลยุทธ์การบริหารการพัฒนามนุษย์สู่ประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในระดับอนุปริญญา และปริญญาตรีของวิทยาลัยชุมชน และมหาวิทยาลัย จำนวนทั้งสิ้น 1,219 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ จำนวนความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ทดสอบสมมติฐานความแตกต่างของค่าเฉลี่ย t-test และ k -WAY ANOVA สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารของสถาบันการศึกษา จำนวน 9 รายด้วยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาด้วยการสร้างข้อสรุปเชิงอุปนัย (Inductive Conclusion) และนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Data)

ผลการศึกษา พบว่า 1) วิทยาลัยชุมชนจัดตั้งขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล สำหรับมหาวิทยาลัยในพื้นที่ตั้งอยู่ในเขตเมืองจึงมีความเจริญเติบโตไปตามเส้นทางคมนาคม และภาวะเศรษฐกิจ ด้านการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของวิทยาลัยชุมชนอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกับมหาวิทยาลัย ด้านบทบาทการพัฒนามนุษย์ของวิทยาลัยชุมชนมีเป้าหมายมุ่งเน้นการศึกษาตลอดชีวิตตามแต่ละช่วงวัย สำหรับมหาวิทยาลัยมีบทบาทในการพัฒนามนุษย์บนพื้นฐานความเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมชายแดนใต้ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการพัฒนามนุษย์ท่ามกลางสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ และสภาพสังคมเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลง วิทยาลัยชุมชนมีการขับเคลื่อนพันธกิจการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2560-2579 และพระราชบัญญัติสถาบันวิทยาลัยชุมชน ปี พ.ศ. 2558 สำหรับมหาวิทยาลัยมีบุคลากรที่มีศักยภาพ และสมรรถนะสูง 2) กระบวนการบริหารการพัฒนามนุษย์ของวิทยาลัยชุมชน ได้แก่ สร้างเครือข่ายความร่วมมือ เสริมสร้างสมรรถนะบุคลากร และกำหนดแนวทางการพัฒนาตนเอง สำหรับวิทยาลัยมียุทธศาสตร์การพัฒนามนุษย์เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน 3) ประสิทธิภาพด้านการพัฒนาคุณลักษณะสู่ระดับสากล และสมรรถนะสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษาอยู่ในขั้นเข้าใจ และ 4) กลยุทธ์การบริหารการพัฒนามนุษย์ของวิทยาลัยชุมชนมีจุดแข็งด้านภาวะผู้นำ ความสามารถในการบริหาร และสร้างความร่วมมือ มีข้อจำกัดด้านบุคลากรขาดความรู้ความหลากหลาย สำหรับอุปสรรค / ภัยคุกคามเกิดจากการรวบอำนาจการบริหารไว้ที่ส่วนกลาง สำหรับวิทยาลัยมีจุดแข็งด้านบุคลากรที่มีศักยภาพทางวิชาการ และวิชาชีพ มีจุดอ่อน คือ การสื่อสารสถาบัน และการประชาสัมพันธ์ สำหรับอุปสรรค / ภัยคุกคามคือ ความหวาดระแวง และวิตกกังวลในสถานการณ์

คำสำคัญ: การพัฒนามนุษย์, การบริหารการพัฒนา, กลยุทธ์การบริหาร, การอุดมศึกษา, ประชาคมอาเซียน

Abstract

This quantitative and qualitative research objectives were: 1) studying the conditions and factors that affected to human development administration into ASEAN community of higher education institutions; 2) studying the human development administration processes into ASEAN community of higher education institutions; 3) Analyzing the effectiveness of human development administration into ASEAN community of higher education institutions; and 4) Analyzing and proposing the strategies of human development administration into ASEAN community of higher education institutions in the three southern border provinces. The samples were 1,219 students of higher education institutions at the diploma and bachelor degree of Community College and University used to be a simple random sampling. The data were collected by questionnaires. Descriptive statistics are the frequency, percentage, mean, and standard deviation. Inferential statistics by t-test and k-WAY ANOVA were used to hypothesis test, and in-depth interview with the 9 executives by purposive sampling used the content analysis to inductive conclusion and data descriptive.

The results show that 1) Community Colleges setting up to individual learners development and Universities located in the city district is growing along with the transportation route and economic conditions. The Community Colleges and University is high ASEAN community preparation. The roles of human development in Community Colleges focus on lifelong learning in different each age range and Universities based on multicultural society of southern border. The factors affected to human development administration on the conflict situations and the socioeconomic changing conditions. The Community Colleges have missions to manage the education according to the National Education Plan, 2017–2032, and Community College Institution Act, 2015. Universities consist of potential and high personnel competency. 2) The human development administration processes of Community Colleges that created from networking collaboration, building staff capability and self-directing development. The universities have human development strategies to produce quality graduates that meet the needs of the labor market 3) The students capabilities of effectiveness into the ASEAN community and global characteristic development had a high level and desirable values on acknowledgment stage. 4) The human development administration strategies of Community Colleges have strengthened in leadership, administration capabilities and partnerships. There are a weakness of personnel knowledge, diversity, and threats of centralization administration. Universities have strengthened in academic and professional personnel, and the weaknesses are institutional communication and public relations. Threats are distrust and situational anxiety.

Keywords: Human Development, Development Administration, Strategic Administration,
Higher Education, ASEAN community